

Wytyczne dla przedsiębiorstw żeglugowych w zakresie umożliwienia dostępu do Internetu na pokładzie i do odpowiedniego użytku osobistego marynarzy

WPROWADZENIE	3
CELE	4
DOBRE PRAKTYKI:	4
• UMOŻLIWIENIE DOSTĘPU DO INTERNETU PODCZAS POBYTU MARYNARZY NA MORZU W ROZSĄDNEJ CENIE	4
• ZACHĘCANIE DO ODPOWIEDNIEGO I ROZSĄDNEGO KORZYSTANIA Z INTERNETU	4
• OCHRONA ZDROWIA, BEZPIECZEŃSTWA I DOBREGO SAMOPOCZUCIA W MIEJSCU PRACY	5
• WŁĄCZENIE TEJ KWESTII DO DIALOGU SPOŁECZNEGO I PROMOWANIE UDZIAŁU PRACOWNIKÓW	6
• ZAPEWNIENIE CYBERBEZPIECZEŃSTWA	6
• PROMOWANIE KURSÓW DOSKONALENIA ZAWODOWEGO I SZKOLEŃ KOMPUTEROWYCH	6
• ZAPEWNIENIE PRZYJAZNEGO, BEZPIECZNEGO I OTWARTEGO ŚRODOWISKA DLA WSZYSTKICH	7
• DOBRE PRAKTYKI BRANŻOWE	7

WPROWADZENIE

W kontekście współfinansowanego przez UE projektu WESS, Stowarzyszenia Armatorów Wspólnoty Europejskiej (ECSA) i Europejska Federacja Pracowników Transportu (ETF) – uznane przez UE organizacje partnerów społecznych reprezentujące interesy pracodawców i pracowników w Komitecie Sektorowego Dialogu Społecznego UE ds. Transportu Morskiego – uznają znaczenie nadania priorytetu wysiłkom, które przyczyniają się do tworzenia atrakcyjnego, inteligentnego i zrównoważonego środowiska pracy w sektorze żeglugi.

W związku z tym zapewnienie na pokładzie statków udogodnień umożliwiających marynarzom dostęp do Internetu na własny użytek uważa się za kluczowy czynnik w promowaniu dobrobytu marynarzy. W trakcie pandemii COVID-19 przebywanie na morzu przez wiele miesięcy, z dala od rodziny i przyjaciół, okazało się niewiarygodnym wyzwaniem dla marynarzy, zwłaszcza jeśli nie mieli dostępu do Internetu.

Dlatego stało się istotne z jednej strony dostarczenie wytycznych przedsiębiorstwom żeglugowym, dotyczących pokonywania przeszkód przy udostępnianiu marynarzom dostępu do Internetu, a z drugiej strony ustanowienie wytycznych w sprawie potencjalnych niekorzystnych konsekwencji dla bezpieczeństwa statków i dobrego samopoczucia marynarzy.

Konwencja o pracy na morzu z 2006 r. (MLC) opracowana przez Międzynarodową Organizację Pracy (MOP) zawiera w wytycznej B3.1.11 – Zaplecze rekreacyjne, poczta i wizyty na statku (z poprawkami przyjętymi 13 maja 2022 r.) następujące postanowienie:

4. Tam, gdzie jest to możliwe, należy też rozważyć zapewnienie następujących udogodnień bez ponoszenia kosztów przez marynarzy:

(j) rozsądny dostęp do urządzeń komunikacji telefonicznej tam, gdzie jest to możliwe, przy kosztach za korzystanie z tych usług nie przekraczających rozsądnych granic. (...)

8. W miarę możliwości armatorze powinni zapewnić marynarzom na pokładzie swoich statków dostęp do Internetu, przy czym ewentualne opłaty nie powinny przekraczać rozsądnych granic.

Od czasu przyjęcia MLC zapewnienie dostępu do Internetu na statkach stało się dla armatorów coraz bardziej praktyczne. Międzynarodowa Izba Żeglugi (ICS) i Stowarzyszenia Armatorów Wspólnoty Europejskiej (ECSA) przeprowadziły ankietę¹ dotyczącą zapewnienia marynarzom dostępu do Internetu do użytku osobistego na statkach, przy wsparciu Stowarzyszenia Armatorów Azjatyckich (Asian Shipowners' Association, ASA), w okresie od grudnia 2018 r. do stycznia 2019 r. Odpowiedzi udzieliło 276 przedsiębiorstw, które łącznie obejmowały prawie 12 000 statków różnych typów.

Z odpowiedzi na ankietę wynika, że zapewnienie marynarzom dostępu do Internetu do użytku osobistego mogło wpłynąć na poprawę zdrowia psychicznego i samopoczucia marynarzy (według 60% respondentów) oraz morale marynarzy w przedsiębiorstwie (według 69% respondentów). 82% organizacji, które udzieliły odpowiedzi, zapewnia

¹ Odniesienie:

http://www.ufm-cfdt.org/modules/kameleon/upload/ecsa_ics_survey_on_the_provision_of_internet_access_to_seafarers_for_personal_use_on_board_ships_results.pdf

marynarzom dostęp do Internetu do ich osobistego użytku.

Co więcej, w ankiecie Nautilus² wykazano, że 88% członków pracowało na statkach z dostępem do Internetu, ale tylko 57% mogło go używać do wysyłania osobistych e-maili i tylko 34% mogło korzystać z mediów społecznościowych. Tylko 6% członków mogło korzystać z wideorozmowy, która jest uważana za najlepszy sposób utrzymywania kontaktu z rodziną i znajomymi.

Wyniki obu ankiet powinny być traktowane jako narzędzia do opracowania wytycznych, które pozwoliłyby na zniwelowanie tych różnic i stworzenie platformy do pracy nad ułatwieniem korzystania z Internetu na pokładzie.

CELE

Niniejsze wytyczne, oparte na dobrych praktykach społecznych przedsiębiorstw żeglugowych (wykraczających poza zobowiązania prawne), są skierowane do organizacji żeglugowych, w szczególności do pracodawców, właścicieli, kadry kierowniczej, pracowników i ich przedstawicieli związkowych, w celu podjęcia przez nich dyskusji na temat ułatwienia korzystania z Internetu na pokładzie i usług powiązanych (media społecznościowe, osobista poczta elektroniczna, wideorozmowy, filmy na żądanie, streaming itp.) Podstawowym celem jest promowanie dobrego samopoczucia marynarzy.

DOBRE PRAKTYKI

• UMOŻLIWIENIE DOSTĘPU DO INTERNETU PODCZAS POBYTU MARYNARZY NA MORZU W ROZSĄDNEJ CENIE

Konwencja o pracy na morzu zaleca, aby rozsądny dostęp do urządzeń komunikacji telefonicznej, poczty elektronicznej i Internetu, był dostępny dla marynarzy, przy kosztach za korzystanie z tych urządzeń nie przekraczających rozsądnych granic. Przepisy te powinny zostać utrzymane w mocy.

• ZACHĘCANIE DO ODPOWIEDNIEGO I ROZSĄDNEGO KORZYSTANIA Z INTERNETU

Przedsiębiorstwa powinny wprowadzić pisemne zasady związane z dostępem marynarzy do Internetu do użytku osobistego na pokładzie, które powinny odpowiadać potrzebom zarówno pracodawców, jak i pracowników.

Przedsiębiorstwa mogą chcieć wdrożyć zasady kontroli dostępu do stron internetowych o

² Odniesienie: https://www.nautilusint.org/globalassets/public-resources/pdfs/connectivity_at_sea_nautilus_whitepaper.pdf

nieodpowiedniej treści, określając sposób takiego kontrolowania i wdrażania. Witryny i pliki do pobrania mogą być monitorowane i/lub blokowane, jeśli zostaną uznane za niedopuszczalne.

W celu uniknięcia zakłóceń podczas osobistego korzystania z Internetu przez marynarzy z dostępnością pasma o wystarczającej szerokości dla zapewnienia bezpiecznej eksploatacji statku przedsiębiorstwa powinny rozważyć szczególne środki ograniczające ilość wykorzystywanych danych poprzez, na przykład, blokowanie lub ograniczanie pewnych działań wymagających pasma o dużej szerokości. Można uwzględnić podział sieci w tym sensie, że sieć LAN załogi może być odizolowana od sieci firmowej.

Przedsiębiorstwa powinny rozważyć czy zezwolić członkom załogi na korzystanie z urządzeń osobistych w celu uzyskania dostępu do Internetu na pokładzie, czy też lepiej wymagać korzystania jedynie z urządzeń przedsiębiorstwa do uzyskiwania dostępu.

W przypadku incydentu lub poważnej operacji statku kapitan powinien mieć możliwość czasowego wyłączenia dostępu do Internetu.

• OCHRONA ZDROWIA, BEZPIECZEŃSTWA I DOBREGO SAMOPOCZUCIA W MIEJSCU PRACY

- Wprowadzenie wytycznych dotyczących radzenia sobie z niepokojem związanym z domem i rozważenie umożliwienia członkom załogi dostępu do sieci wsparcia i telefonów zaufania w razie potrzeby.
- Stworzenie warunków sprzyjających interakcjom społecznym wśród załogi, np. poprzez rozbudowę zaplecza rekreacyjnego.

Ilość spędzanego czasu i zużywanych danych przez marynarzy podczas korzystania z Internetu mogą wymagać rozważenia przez przedsiębiorstwa w celu uniknięcia niekorzystnych konsekwencji dla funkcjonowania statku i zadbania o dobre samopoczucie marynarzy. Przedsiębiorstwa mogą zatem chcieć ustanowić zasady dostępu lub nałożyć ograniczenia na pory dnia, w których dozwolony jest dostęp do Internetu, biorąc pod uwagę harmonogramy wacht marynarzy. Można wdrożyć specjalne zasady w zakresie mediów społecznościowych w celu kierowania właściwym korzystaniem z mediów społecznościowych i stron internetowych.

Nadmierne korzystanie z Internetu na pokładzie statków przez marynarzy może być szkodliwe dla ich zdrowia, bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia. Może ograniczyć interakcje społeczne wśród załogi i godziny snu, zwiększając jednocześnie zmęczenie i niepokój związany z domem. Dlatego zaleca się, aby przedsiębiorstwa uwzględniały ten problem w swoich zasadach dotyczących zdrowia, bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia w miejscu pracy.

• WŁĄCZENIE TEJ KWESTII DO DIALOGU SPOŁECZNEGO I PROMOWANIE UDZIAŁU PRACOWNIKÓW

Biorąc pod uwagę wpływ takiej polityki na dobre samopoczucie marynarzy, zaleca się, aby zasady przedsiębiorstwa były rozważane w ramach dialogu społecznego na poziomie przedsiębiorstwa. Należy zachęcać pracowników do udziału w opracowywaniu odpowiednich zasad przedsiębiorstwa, tak aby uwzględniały one problemy marynarzy.

• ZAPEWNIENIE CYBERBEZPIECZEŃSTWA

W celu zabezpieczenia statku oraz danych osobowych armatora i marynarzy przed zagrożeniami wiążącymi się z osobistym korzystaniem z Internetu przez marynarzy, przedsiębiorstwa powinny ustanowić zasady dla wszystkich pracowników przedsiębiorstwa żeglugowego, aby zapewnić cyberbezpieczeństwo i ochronę oprogramowania statku przed złośliwym oprogramowaniem i phishingiem, hackerstwem i piractwem internetowym.

Przedsiębiorstwa mogą również rozważyć przeprowadzenie szkolenia dla marynarzy (np. sesje szkoleniowe, filmy, ulotki) w zakresie bezpiecznego i właściwego korzystania z Internetu na pokładzie. Może to obejmować zasady dotyczące pobierania plików oraz świadomość, że mogą one uszkodzić komputer lub inne urządzenie.

Przedsiębiorstwa powinny również rozważyć wdrożenie zasad zabraniających wykorzystywania komputerów do jakichkolwiek działań niezgodnych z prawem lub niemoralnych, w szczególności piractwa filmowego lub muzycznego chronionego prawem autorskim, zniesławiania w sieci lub oszustw. Wszyscy pracownicy powinni przestrzegać takich zasad. Przedsiębiorstwa powinny rozważyć zablokowanie przez swoich dostawców usług internetowych niektórych stron internetowych zawierających treści niebezpieczne, nieodpowiednie lub przeznaczone dla dorosłych.

• PROMOWANIE KURSÓW DOSKONALENIA ZAWODOWEGO I SZKOLEŃ KOMPUTEROWYCH

Zapewnienie marynarzom na pokładzie dostępu do Internetu do użytku osobistego może znacznie zwiększyć możliwości poświęcenia przez załogę czasu na edukację i szkolenia dzięki szkoleniom komputerowym i kursom doskonalenia osobistego dostępnym online. Powinno to iść w parze z zapewnieniem wszystkich koniecznych warunków i udziałem w szkoleniach. Przedsiębiorstwa powinny zachęcać marynarzy do kształcenia i szkolenia oraz rozważyć możliwość zaoferowania środków finansowych dla tych marynarzy, którzy chcą pójść w tym kierunku.

• ZAPEWNIENIE PRZYJAZNEGO, BEZPIECZNEGO I OTWARTEGO ŚRODOWISKA DLA WSZYSTKICH

Nie można tolerować wirtualnego nękania ani żadnego innego wykorzystania Internetu, które jest niedopuszczalne dla przedsiębiorstwa. Przydatną podstawą odpowiednich standardów postępowania podczas bycia online jest postępowanie według reguł dopuszczalnych w sytuacjach offline. Zachowanie prowadzące do nękania lub prześladowania³ jest równie niedopuszczalne w przekazach internetowych. Zasady przedsiębiorstwa dotyczące nękania powinny zatem zawierać odniesienia do wirtualnego nękania.

Przedsiębiorstwo powinno omówić szczegóły z pracownikami i związkami zawodowymi. Takie zasady powinny dążyć do zapewnienia pracownikom uzasadnionych potrzeb w zakresie prywatności, uczucia nieskrępowania i poczucia ochrony przed nękaniem w sieci oraz zabezpieczenia reputacji przedsiębiorstwa.

Technologia cyfrowa i systemy nadzoru AI wraz z przetwarzaniem danych dają możliwość zabezpieczenia środowiska pracy oraz zapewnienia zdrowych i bezpiecznych warunków roboczych, a także poprawy wydajności przedsiębiorstwa. Jednocześnie jednak powstaje ryzyko naruszenia godności osobistej, zwłaszcza w przypadku monitoringu osobistego. Może to prowadzić do pogorszenia warunków pracy i samopoczucia pracowników.⁴ Partnerzy społeczni przywołują w tej wytycznej artykuł 88 RODO, odnoszący się do możliwości ustanowienia w drodze układów zbiorowych bardziej szczegółowych zasad zapewniających ochronę praw i wolności w zakresie przetwarzania danych osobowych pracowników w kontekście stosunków pracy.

Istotne jest, aby marynarze i personel morski uwzględniali zalecenia dotyczące cyberbezpieczeństwa podczas korzystania z Internetu. Umożliwi to stworzenie bezpiecznego, przyjaznego i otwartego środowiska dla wszystkich. Taki jest ostatecznie cel tych wytycznych. Przedsiębiorstwa powinny wspierać i zapewniać takie użytkowanie.

• DOBRE PRAKTYKI BRANŻOWE

W 2019 r. duńska żegluga przeprowadziła ankietę dotyczącą zapewnienia marynarzom dostępu do Internetu do użytku osobistego na statkach. Internet jest szeroko rozpowszechniony na duńskich statkach i jest głównie udostępniany bezpłatnie w ramach polityki internetowej ustalonej przez zdecydowaną większość przedsiębiorstw żeglugowych. Członkowie załogi mają stosunkowo nieograniczony dostęp do korzystania z Internetu dostępnego na statkach. Wnioski z ankiety wyraźnie wskazywały, że ma to korzystny wpływ na samopoczucie marynarzy, natomiast szacuje się, że czas spędzony przed ekranem nie wpłynął ani na ich czas odpoczynku, ani na wysiłek w pracy. Z drugiej strony dostęp do Internetu nie wydaje się sprzyjać życiu towarzyskiemu na pokładzie.

Szwedzcy armatorzy zdają sobie sprawę, że zapewnienie załodze bezpłatnego dostępu do Internetu jest niezbędne i wymaga ułatwienia dobrej łączności na pokładzie. Jednak uzyskanie połączenia internetowego na statku będącym na morzu jest niełatwe, a

³ Odniesienie do Wytycznych ICS/ITF dotyczących eliminowania nękania i prześladowania wśród pracowników na pokładzie statku

⁴ Odniesienie do autonomicznego porozumienia ramowego europejskich partnerów społecznych w sprawie digitalizacji

przepustowość jest zazwyczaj wystarczająca do czytania wiadomości elektronicznych i niektórych platform społecznościowych, ale nie do strumieniowego przesyłania materiałów wideo. W przypadku wielu szwedzkich przedsiębiorstw połączenie trwa zwykle godzinę, a dostęp do stron internetowych zawierających brutalne treści jest ograniczony.

Większość szwedzkich armatorów posiada V Sat w połączeniu z 3G (4G), dlatego też firmowe połączenie internetowe jest współdzielone z Internetem załogi. W przypadku innych przedsiębiorstw personel pokładowy ma udostępnione połączenie internetowe, które przedsiębiorstwo zapewnia za pomocą technologii łącza radiowego. Pracownicy mogą łączyć się za pomocą oddzielnego SSID korzystając z ogólnego hasła, które ulega zmianie w regularnych odstępach czasu. Internet dla pracowników jest regulowany za pomocą konfiguracji jakości usługi (Quality of Service, QOS), która przedkłada korzystanie przez pasażerów nad korzystaniem przez pracowników. W praktyce wpływa to na słabsze połączenie dla personelu podczas przebywania pasażerów na pokładzie. Dodatkowo wszyscy członkowie załogi powinni podpisać zasady w zakresie informatyki, w których ustalono, jakie działania wolno podejmować w sieci.

Należy jednak zauważyć, że zdrowie psychiczne marynarzy uległo fatycznemu pogorszeniu po zwiększeniu przepustowości Internetu, chociaż przypisano to COVID-19 i niemożliwości dokonania zmiany załogi.

Wraz ze wzrostem wymagań dotyczących połączenia internetowego na systemach pokładowych jedną z głównych nadchodzących trudności dla armatorów jest konieczność ponownego oszacowania pasma przeznaczonego na potrzeby przedsiębiorstwa oraz udostępniania go zarówno pasażerom jak i załodze. Aplikacje i strony internetowe stają się coraz bardziej zaawansowane, często wykorzystują bogatą grafikę, która wymaga znacznej przepustowości. Zapewnienie wystarczającej przepustowości, aby spełnić oczekiwania użytkowników, jest i będzie w coraz większym stopniu ogromnym wyzwaniem. Pomocne mogą okazać się techniki kształtowania ruchu, które dynamicznie dostosują połączenie z poszczególnymi urządzeniami, aby dopasować je względem całkowitego wykorzystania w danym czasie.

Opublikowano w 2022 roku przez

European Community Shipowners' Associations (Stowarzyszenia Armatorów Wspólnoty Europejskiej)

Boulevard du Régent, Regentlaan 43-44, 1000 Bruksela, Belgia

Tel. +32 2 510 61 20

mail@ecsa.eu

www.ecsa.eu

European Transport Workers' Federation (Europejska Federacja Pracowników Transportu)

Galerie AGORA Rue du Marché aux Herbes 105, Boîte 11 B, 1000 Bruksela, Belgia

Tel. +32 2 285 46 60

etf@etf-europe.org

www.etf-europe.org

